

УДК 616.895.7-009.884:616.831-008.46

К.В. Шевченко-Бітенський

ДУ «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України», м. Одеса

КЛІНІКО-ПСИХОПАТОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ГАЛЮЦИНАТОРНО-ПАРАНОЇДНИХ РОЗЛАДІВ ПРИ ДЕМЕНЦІЯХ ЗМІШАНОГО ГЕНЕЗУ

Обстежено 45 пацієнтів зі змішаними деменціями помірного ступеня тяжкості, ускладненими галюцинаторно-параноїдними розладами, – основну групу. Контрольною групою в дослідженні були 36 хворих на змішані деменції помірного ступеня тяжкості без галюцинаторно-параноїдних розладів. Установлено клініко-психопатологічні особливості проявів галюцинаторно-параноїдних розладів, які можуть розглядатися як діагностичні критерії оцінювання клініко-психопатологічної структури галюцинаторно-параноїдних розладів за даної патології.

Ключові слова: галюцинаторно-параноїдні розлади, хвороба Альцгеймера, деменція, критерії діагностики.

Вступ

Провідними світовими психіатричними дослідними центрами проаналізовано захворюваність на психічні розлади та показано інтенсивне зростання психічної патології серед населення як зарубіжних країн світу, так і України [1, 2]. Одним із результатів цього аналізу є виявлене інтенсивне збільшення частоти зустрічальності органічних психічних розладів у осіб від 60 років і старше [3].

У 50–60 % хворих, що страждають на деменцію, спостерігається первинна дегенеративна деменція Альцгеймерівського типу [4]. Тенденція до збільшення тривалості життя людей приводить до подвоєння поширеності хвороби Альцгеймера (ХА) через кожні п'ять років після 65-річного віку [4, 5]. Згідно з оцінками експертів ВООЗ, поширеність тяжкого ступеня слабоумства, що виникає в перебігу ХА, серед осіб старше 65 років становить 10 %, а кумулятивний ризик виникнення тяжких форм слабоумства в осіб 85-річного віку досягає 50 % [6]. Згідно з епідеміологічними

дослідженнями тільки у 2000 році в усьому світі налічувалося близько 12 млн хворих на ХА, ускладнену недоумством того чи іншого ступеня, та кількість таких пацієнтів швидко зростає [4–6].

В Україні за станом психічного здоров'я понад 18 % осіб віком більш ніж 70 років потребують щоденної соціально-побутової допомоги (з них 82 % постійно приймають медикаменти), а серед осіб старше 80 років 20 % необхідна спеціалізована психіатрична допомога внаслідок ХА та судинної деменції. Часто причиною інвалідизації стають змішані деменції (ЗД), генез яких пов'язаний, з одного боку, із нейродегенеративним процесом, а з другого – із судинним [7, 8].

До некогнітивних психопатологічних розладів при ЗД відносять афективні розлади, апатію, розлади особистості й порушення поведінки (блукання, безцільна активність, агресія, розгальмування), психотичні розлади (марення, галюцинації), розлади сну й апетиту [2, 3]. Показано, що один такий симптом або

© К.В. Шевченко-Бітенський, 2018

більше спостерігається у 61–92 % пацієнтів з різними варіантами деменцій, а їхня частота зростає в міру прогресування деменції [9]. Дані психічні порушення значно погіршують якість життя пацієнтів із деменціями, прискорюють когнітивне й функціональне зниження, збільшують кількість госпіталізацій і смертність [8, 10]. Однак на сучасному етапі розвитку медичної науки немає систематизованих уявлень щодо специфіки клініко-психопатологічної структури галюцинаторно-параноїдних розладів при деменціях змішаного генезу, що зумовлює актуальність дослідження в цьому напрямку.

Мета дослідження – визначити клініко-психопатологічну структуру галюцинаторно-параноїдних розладів при змішаних деменціях помірного ступеня тяжкості (ПСТ).

Матеріал і методи

Вивчали клініко-психопатологічну структуру галюцинаторних і параноїдних розладів у 45 хворих на ЗД ПСТ з галюцинаторно-параноїдними розладами – F00.1 (1–2); F01.3 (1–2), які ввійшли в основну групу. Як контрольна група в дослідженні брали участь 36 хворих на ЗД ПСТ без галюцинаторно-параноїдних розладів (F00.1; F01.3).

Використано комплекс методів дослідження, який складався з клініко-психопатологічного методу, доповненого шкалою поведінкових розладів (Bahav-AD), нейропсихіатричним опитувальником (NPI) та некогнітивними секціями шкали оцінювання ХА (ADAS-Non Cog), та методів статистичної обробки отриманих даних.

Результати дослідження

Результати вивчення психопатологічних і поведінкових розладів у хворих зі ЗД ПСТ, проведеного за допомогою шкали поведінкових розладів Bahav-AD, подано в *табл. 1*.

У хворих на ЗД ПСТ основної групи переважають маревні ідеї такого змісту:

- висловлювання «про нечесність оточуючих хворого осіб» (28,9 % випадків, $p < 0,01$ відносно контролю). Хворі з цією фабулою маячення були переконані в тому, що їх постійно обманює найближче оточення (діти, близькі родичі, які доглядають осіб, і т. д.);

- висловлювання з приводу «відмови від хворого» (20,0 % випадків, $p < 0,01$ у порівнянні з контролем). Хворі з такою фабулою були переконані в тому, що від них відмовляються родичі і тому відправляють хворого до медичного стаціонара, намагаються позбутися

нього, влаштувавши його в будинок для людей похилого віку, тощо.

Серед обманів сприйняття у хворих основної групи зі ЗД ПСТ переважали слухові галюцинації (20,0 % випадків, $p > 0,5$ у порівнянні з контролем). Хворим з цим видом обману сприйняття чулись фрази, монологи, діалоги, іноді нескладні уривки фраз або сполучення слів на рідній, іноземній або нікому не відомій мові.

Установлено, що в групі хворих на ЗД ПСТ параноїдні й параноїяльні розлади (77,7 % випадків, $p < 0,05$ у порівнянні з контролем) переважали над розладами сприйняття (44,4 % випадків, при $p < 0,05$ у порівнянні з контролем).

У хворих основної групи систематизовані маячні ідеї спостерігались у 71,4 % хворих з маячними розладами. Нерозгорнуті, несистематизовані та уривчасті маячні ідеї, які мають тенденцію до розширення, реєструвалися у 28,6 % хворих зі ЗД ПСТ.

При синдромальному аналізі поєднання маячних і галюцинаторних розладів у хворих зі ЗД ПСТ продемонстровано, що у 22,1 % пацієнтів поєднуються маячні розлади з розладами сприйняття. Дана обставина визначає характер галюцинаторно-параноїдного синдрому, що перебігає в рамках афективно-параноїдного розладу. У 55,6 % хворих психотичні розлади проявлялись у формі параноїяльних маячних розладів. У 22,3 % пацієнтів психотичні розлади перебігали в формі галюцинозу.

Серед порушень активності у хворих основної групи зі ЗД ПСТ переважало бродяжництво (втеча з дому або від доглядача) (24,4 % випадків, $p < 0,01$ у порівнянні з контролем). Хворі з цією формою порушення активності йшли з дому в невідомому напрямку, їм здавалося, що вони знають дорогу, знають мету свого відходу з дому і зворотний шлях. Часто, заблукавши, вони потрапляли в поліцію або лікувальний заклад, ставали жертвами дорожньо-транспортних пригод.

Безцільна активність була зафіксована у 35,6 % пацієнтів основної групи, що проявлялось у безцільному і стереотипному пересуванні по приміщенню, виконанні безглузвих дій (відкривають і закривають дверцята шафи, упаковують і розпаковують речі, одягаються й роздягаються, відкривають і закривають ящики столу і т. п.). У контрольній групі безцільна активність спостерігалась тільки в 16,7 % випадків (при $p < 0,01$).

З афективних розладів у хворих основної групи зі ЗД ПСТ було в більшості випадків

Таблиця 1. Особливості психопатологічної симптоматики й поведінкових розладів у хворих зі ЗД ПСТ, % (M±m)

Психопатологічна симптоматика й поведінкові розлади	Група	
	основна	контрольна
<i>Параноїдні і паранойяльні розлади</i>		
Маячні висловлювання: «Крадуть речі»	8,9±1,2	–
Маячні висловлювання: «Будинок не є його будинком»	4,4±0,7	–
Чоловік / дружина (або інший доглядач) є самозванцем	4,4±0,7	–
Маячні висловлювання з приводу відмови від хворого (наприклад, направлення у стаціонар)	20,0±2,2**	–
Маячні висловлювання про нечесність	28,9±3,3*	–
Підозрілість (паранойяльні ідеї) (інші)	–	–
Маячні установки (інші)	11,1±1,4	–
еротичні маячні ідеї	6,7±0,9*	–
іпохондричні маячні ідеї	4,4±0,7	–
<i>Галюцинації</i>		
Зорові	11,1±1,4	–
Слухові	20,0±2,2	–
Нюхові	8,9±1,2	–
Тактильні	4,4±0,7	–
<i>Порушення активності</i>		
Бродяжництво (втеча з дому або від особи, що доглядає)	24,4±2,9**	5,6±1,2
Безцільна активність (когнітивна абулія)	35,6±4,2**	16,7±2,2
Неадекватна поведінка	8,9±1,2	5,6±1,2
<i>Агресивність</i>		
Вербальна агресія	13,3±1,7	16,7±2,2
Загроза фізичної розправи або насильства	17,8±2,0	19,4±2,3
<i>Афективні порушення</i>		
Плаксивість	4,4±0,7	5,6±1,2
Знижений настрій	64,4±7,7*	33,3±3,5
<i>Тривога і фобія</i>		
Тривога з приводу майбутніх подій	13,3±1,7	11,1±1,7
Тривожність	42,2±5,2	38,9±4,1
Інші прояви тривоги	11,1±1,4	13,9±1,9
Страх залишитися одному	31,1±3,8**	11,1±1,7
Інші фобії	6,7±0,9	2,8±0,9
Порушення ритму день / ніч	75,6±8,8	72,2±7,2
<i>Загальна вираженість указаних симптомів</i>		
Не турбують доглядача й безпечні для пацієнта	11,1±1,4	13,9±1,9
Незначно турбують доглядача й безпечні для пацієнта	15,6±1,9	47,2±4,8**
Помірно турбують доглядача й безпечні для пацієнта	55,6±6,6*	30,6±3,3
Значно турбують доглядача і (або) нестерпні для пацієнта	17,8±2,0	8,3±1,4

Примітка. відмінності статистично достовірні при * p<0,05; ** p<0,01.

(64,4 %) зафіксовано погіршення настрою, що проявлялось у відчутті відчаю, туги, пригніченого настрою, загальмованості психічної й фізичної діяльності, помірному відчутті провини, невдоволення собою, у зниженій самооцінці, втраті здатності переживати задоволення від раніше приємних занять, зниженні інтересу до навколишнього. Ці афективні розлади у хворих цієї групи проявлялися без явної аутоагресивної поведінки. У пацієнтів контрольної групи погіршення настрою спостерігалось у 33,3 % випадків (p<0,05).

З фобічних і тривожних розладів у хворих на ПСТ з галюцинаторно-параноїдними розладами був виражений страх залишитися одно-

му (у 31,1 % випадків, p<0,01 у порівнянні з контролем). Хворі з цим фобічним розладом боялися залишатися одні в будинку, вимагали, щоб із хворим постійно перебував родич або доглядач. У пацієнтів контрольної групи страх залишитися одному в будинку спостерігався лише в 11,1 % випадків (p<0,01). При цьому у хворих основної групи дані симптоми були виражені настільки, що в 55,6 % випадків помірно тривожили доглядача й були безпечні для хворого (p<0,05). У пацієнтів контрольної групи в 30,6 % випадків симптоми помірно тривожили доглядача й були безпечні для хворого (при p<0,05).

Результати вивчення клінічних характеристик психопатологічних і поведінкових розладів

пацієнтів основної і контрольної груп відображено в *табл. 2*.

Визначено, що в групі хворих на ЗД ПСТ з галюцинаторно-параноїдними розладами достовірніше частіше спостерігалися:

на тиждень до щодня) [(3,6±0,4) бала при $p<0,05$ у порівнянні з показником контрольної групи]. Аномальна рухова активність спостерігалась у 22,3 % хворих контрольної групи ($p<0,01$).

Таблиця 2. Клінічні характеристики психопатологічних і поведінкових розладів у пацієнтів зі ЗД ПСТ ($M\pm\sigma$)

Психопатологічні й поведінкові розлади	Клінічні характеристики	Група	
		основна	контрольна
Маячні ідеї	Частота	3,6±0,4*	–
	Вираженість	2,4±0,5*	–
Галюцинації	Частота	2,0±0,3	–
	Вираженість	1,4±0,2	–
Порушення (агресія)	Частота	2,1±0,3	2,3±0,3
	Вираженість	1,3±0,2	1,2±0,2
Депресія (дисфорія)	Частота	3,5±0,4*	2,0±0,3
	Вираженість	2,5±0,5*	1,5±0,2
Тривога	Частота	1,6±0,3	1,8±0,4
	Вираженість	1,5±0,2	1,6±0,3
Гіпертимія (піднесений настрій, ейфорія)	Частота	1,4±0,2	1,3±0,1
	Вираженість	1,4±0,3	1,4±0,3
Апатія (байдужість, індіферентність)	Частота	2,0±0,4	1,8±0,3
	Вираженість	2,1±0,4	2,2±0,4
Розгальмування	Частота	1,6±0,3	1,5±0,3
	Вираженість	2,2±0,5	2,2±0,3
Дратівливість	Частота	1,5±0,3	1,4±0,4
	Вираженість	2,1±0,4	2,3±0,3
Аномальна рухова активність (неадекватна рухова поведінка)	Частота	3,6±0,4*	2,0±0,3
	Вираженість	2,5±0,5*	1,3±0,3
Сон і порушення поведінки в нічний час	Частота	3,2±0,2	3,0±0,3
	Вираженість	2,6±0,4	2,4±0,2
Порушення апетиту й харчової поведінки	Частота	1,6±0,3	1,4±0,3
	Вираженість	2,2±0,5	2,0±0,3

* Відмінності статистично достовірні при $p<0,05$.

- маячні розлади (маячні ідеї відносно, відмови від хворого, нечесності по відношенню до хворого) помірного ступеня вираженості [(2,4±0,5) бала при $p<0,05$ у порівнянні з показником контрольної групи], що спричиняло неспокій хворого й зумовлювало його неадекватну поведінку. Ці стани виникали часто / дуже часто (від кілька разів на тиждень до щодня) [(3,6±0,4) бала при $p<0,05$ у порівнянні з показником контрольної групи];

- депресивний настрій (64,4 %) помірно-сильного рівня вираженості [(2,5±0,5) бала при $p<0,05$ у порівнянні з показником контрольної групи], який виникав часто (до кілька разів на тиждень, але не кожен день) [(3,5±0,4) бала при $p<0,05$ у порівнянні з показником контрольної групи]. У пацієнтів контрольної групи стан зниженого настрою спостерігався у 33,3 % випадків ($p<0,05$);

- аномальна рухова активність (переважно бродяжництво й безцільна активність у межах місцеперебування) (60,0 %) помірно-сильного ступеня вираженості [(2,5±0,5) бала при $p<0,05$ у порівнянні з показником контролю], що виникала часто / дуже часто (від кілька разів

Результати вивчення за шкалою ADAS-Non Cog показали, що в клініці некогнітивних психопатологічних розладів хворих на ЗД ПСТ разом із галюцинаторною симптоматикою (44,4 %) переважали розлади депресивного спектра (64,4 %), відволікання (64,4 %), бродяжництво (24,4 %), тривога (42,2 %) та порушення апетиту (28,9 %). При цьому в порівнянні з показниками контрольної групи статистично значущими некогнітивними психопатологічними розладами у хворих на ЗД ПСТ були розлади депресивного спектра ($p<0,05$) і бродяжництво ($p<0,01$).

Аналіз інформативності виділених за допомогою шкали поведінкових розладів (Bahav-AD) і некогнітивних секцій шкали оцінювання ХА (ADAS-Non Cog) психопатологічних і поведінкових розладів (при $p<0,05$ і при $p<0,01$) у хворих із ЗД ПСТ основної групи подано в *табл. 3* (значення представлено в порядку зменшення рівня інформативності).

За результатами статистичного аналізу, найбільш інформативними клінічними ознаками, крім галюцинаторних і параноїдних розладів, у хворих із ЗД ПСТ, ускладненою пси-

Таблиця 3. Діагностичні коефіцієнти й міра інформативності виділених психопатологічних і поведінкових розладів у хворих зі ЗД ПСТ

Психопатологічні й поведінкові розлади	Оцінка за шкалою, бали	ДК	МІ
Бродяжництво (втеча з дому або від доглядача)	≥2	-6,43	0,61
Знижений настрій (депресія)	≥2	-2,86	0,45
Страх залишитися одному	≥2	-4,47	0,45
Симптоми, що турбують доглядача й безпечні для пацієнта	= 2	-2,60	0,32
Безцільна активність (когнітивна абулія)	≥2	-3,29	0,31
Сума за сукупністю ознак		19,65	2,14

Примітка. ДК – діагностичний коефіцієнт; МІ – міра інформативності Кульбака.

хозом, були: бродяжництво (втеча з дому або від доглядача) (ДК=-6,43; МІ=0,61 при $p<0,02$); погіршення настрою (депресія) (ДК=-2,86; МІ=0,45 при $p<0,004$); страх залишитися одному (ДК=-4,47; МІ=0,45 при $p<0,02$); симптоми, які турбують доглядача й безпечні для хворого (ДК=-2,60; МІ=0,32 при $p<0,01$); безцільна активність (когнітивна абулія) (ДК=-3,29; МІ=0,31 при $p<0,03$).

Висновки

У структурі клініко-психопатологічних проявів галюцинаторно-параноїдних розладів у хворих зі змішаними деменціями помірного ступеня тяжкості переважали: параноїдні й параноїяльні розлади над розладами сприйняття; часті / дуже часті маячні ідеї «про нечесність осіб, оточуючих хворого» і «про відмову від хворого» помірного ступеня вираженості;

систематизовані маячні ідеї над нерозгорнутими, несистематизованими й уривчастими маячними ідеями, які не мають тенденції до розширення; галюцинаторно-параноїдний синдром, що перебігав у рамках афективно-параноїдного розладу, параноїяльного маячного розладу та у формі галюцинозу; поєднання галюцинаторних і параноїдних розладів з частим / дуже частим бродяжництвом і безцільною активністю помірно-сильного ступеня вираженості, частими помірними депресивними проявами та страхом залишитися одному.

Перспективність дослідження

Отримані дані слід урахувати при проведенні диференційної діагностики в пацієнтів зі змішаною деменцією помірного ступеня тяжкості, що супроводжується галюцинаторно-параноїдними розладами.

Список літератури

1. Демчева Н. К. Распространенность психических расстройств в РФ в 1991–2012 гг. / Н. К. Демчева // Вестник неврологии, психиатрии и нейрохирургии. – 2014. – № 5. – С. 3–10.
2. Марута Н. О. Клініко-психопатологічні особливості депресій та їх терапія у осіб похилого віку / Н. О. Марута, Т. В. Панько // Український вісник психоневрології. – 2011. – Т. 19, вип. 1 (66). – С. 66–72.
3. Rockwood K. What can we expect of health in old age? / K. Rockwood // The Lancet Neurology. – 2016. – Vol. 387. – P. 730–731.
4. Благутина В. В. Болезнь Альцгеймера – новая пандемия / В. В. Благутина // Химия и жизнь – XXI век. – 2014. – № 11. – С. 28–31.
5. Ватолина М. А. Проблемы оценки смертности от болезни Альцгеймера в России / М. А. Ватолина // Здравоохранение Российской Федерации. – 2015. – Т. 59, № 4. – С. 20–24.
6. Актуальні питання геронтопсихіатрії: навчальний посібник / [І. Я. Пінчук, В. В. Чайковська, Л. А. Стадник та ін.]. – Тернопіль: Термограф, 2010. – 431 с.
7. Мудренко І. Г. Клініко-психопатологічні особливості хворих на судинну деменцію з високим ризиком суїциду / І. Г. Мудренко // Український вісник психоневрології. – 2018. – Т. 26, вип. 1 (94). – С. 83–87.
8. Чухловина М. Л. Деменция: диагностика и лечение / М. Л. Чухловина. – СПб.: Питер, 2010. – 266 с.
9. Dementia / NICE CG42 (UK) – National Institute for Health and Care Excellence. United Kingdom. – 2015. – 58 p.
10. Dementia in western Europe: epidemiological evidence and implications for policy making / Y.-T. Wu, L. Fratiglioni, F. E. Matthews [et al.] // The Lancet Neurology. – 2016. – Vol. 15 (1). – P. 116–124.

References

1. Demcheva N.K. (2014). Rasprostranennost psikhicheskikh rasstroistv v RF v 1991–2012 gg. [The prevalence of mental disorders in the Russian Federation in 1991–2012]. *Vestnik nevrologii, psikiatrii i neirokhirurhii – Bulletin of Neurology, Psychiatry and Neurosurgery*, № 5, pp. 3–10 [in Russian].
2. Maruta N.O., Panko T.V. (2011). Kliniko-psykhopatolohichni osoblyvosti depresii ta yikh terapiia u osib pokhyloho viku [Clinical and psychopathological features of depression and their therapy in the elderly]. *Ukrainskyi visnyk psykhonevrologii – Ukrainian Journal of Psychoneurology*, vol. 19, issue 1 (66), pp. 66–72 [in Ukrainian].
3. Rockwood K. (2016). What can we expect of health in old age? *The Lancet Neurology*, vol. 387, pp. 730–731.
4. Blahutina V.V. (2014). Bolezn Altsheimera – novaia pandemiia [Alzheimer's disease – a new pandemic]. *Khimiia i zhizn – XXI vek – Chemistry and Life – XXI Century*, № 11, pp. 28–31 [in Russian].
5. Vatolina M.A. (2015). Problemy otsenki smertnosti ot bolezni Altsheimera v Rossii [Problems of estimating mortality from Alzheimer's disease in Russia]. *Zdravookhraneniie Rossiiskoi Federatsii – Healthcare of the Russian Federation*, vol. 59, № 4, pp. 20–24 [in Russian].
6. Pinchuk I.Ya., Chaikovska V.V., Stadnyk L.A., Levada O.A., Pustovoit M.M., Shyriaieva M.I. (2010). *Aktualni pytannia herontopsykhii: navchalnyi posibnyk [Topical Issues of Gerontopsychiatry: A Handbook]*. Ternopil: Termohraf, 431 p. [in Ukrainian].
7. Mudrenko I.H. (2018). Kliniko-psykhopatolohichni osoblyvosti khvorykh na sudynnu dementsiiu z vysokym ryzykom suitsydu [Clinical and psychopathological features of patients with high-risk suicide dementia]. *Ukrainskyi visnyk psykhonevrologii – Ukrainian Journal of Psychoneurology*, vol. 26, issue 1 (94), pp. 83–87 [in Ukrainian].
8. Chukhlovina M.L. (2010). *Dementsiia: diahnostika i lecheniie [Dementia: Diagnosis and Treatment]*. Saint Petersburg: Piter, 266 p. [in Russian].
9. NICE CG42 (UK) – National Institute for Health and Care Excellence. United Kingdom. (2015). *Dementia*. United Kingdom, 58 p.
10. Wu Y.-T., Lobo A., Breteler M.M., Skoog I., Brayne C. (2016). Dementia in western Europe: epidemiological evidence and implications for policy making. *The Lancet Neurology*, vol. 15 (1), pp. 116–124.

К.В. Шевченко-Битенский

КЛИНИКО-ПСИХОПАТОЛОГИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА ГАЛЛЮЦИНАТОРНО-ПАРАНОИДНЫХ РАССТРОЙСТВ ПРИ ДЕМЕНЦИИ СМЕШАННОГО ГЕНЕЗА

Обследовано 45 пациентов со смешанной деменцией умеренной степени выраженности, осложненной галлюцинаторно-параноидными расстройствами, – основная группа. Контрольной группой в исследовании были 36 больных с аналогичной патологией без галлюцинаторно-параноидных расстройств. Установлены клинико-психопатологические особенности галлюцинаторно-параноидных расстройств, которые можно рассматривать в качестве диагностических критериев оценки клинико-психопатологической структуры галлюцинаторно-параноидных расстройств при данной патологии.

Ключевые слова: галлюцинаторно-параноидные расстройства, болезнь Альцгеймера, деменция, критерии диагностики.

K. V. Shevchenko-Bitensky

CLINICAL-PSYCHOPATHOLOGICAL STRUCTURE OF HALLUCINATOR-PARANOID DISORDERS DURING MIXED GENESIS

45 patients with mixed dementia (moderate severity), complicated by hallucinatory-paranoid disorders (main group), were examined. As a control group, 36 patients with similar pathology without hallucinatory-paranoid disorders took part in the study. Clinical-psychopathological features of hallucinatory-paranoid disorders in these patients were identified, which can be considered as diagnostic criteria for assessing the clinical-psychopathological structure of hallucinatory-paranoid disorders in this pathology.

Keywords: hallucinatory-paranoid disorders, Alzheimer's disease, dementia, diagnostic criteria.

Надійшла 06.09.18

Відомості про автора

Шевченко-Бітенський Костянтин Валерійович – старший науковий співробітник Державної установи «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України» (м. Одеса).

Адреса: 65014, м. Одеса, Лермонтовський пров., 6.

Тел.: +38(063)111-36-94.

E-mail: shevchenko.bitensky.k@gmail.com.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4572-3539>.